

Kedves testvéreim a Krisztusba vetett hit által!

Az emberek általában azt szokták gondolni, hogy a bűn csak botlás. A lónak 4 lába van, mégis megbotlik, az ember – és itt mindenki magát érti ez alatt - időnként nem jót tesz, de ez azért általában nem jellemző. Én rendes ember vagyok. Jó ember vagyok. Még vallásos is, úgyhogy még az Isten is kell, hogy lássa: én jó ember vagyok. Ha időnként követek is el bűnt, az csak botlás. Vannak persze más emberek, akik tényleg rosszak, de én jó vagyok. Alapvetően. És ez a lényeg. A jó cselekedeteim alapján fog majd az Isten üdvözíteni, a rosszakat megérti, hogy alig voltak és csak amolyan rám nem is jellemző futó történetek voltak.

A valóság azonban az, hogy a bűn nem csupán botlás, hanem következmény. Annak a következménye, hogy nem vagyok rendben sem magammal, sem mással, sem Istennel.

Éppen ezért minden ember, aki a bűnt alábecsüli, az nincs tisztában azzal, hogy mekkora a baj. Nemrég láttam, hogy valaki a szemem láttára megütött valakit. Kértem, hogy ne tegye. Erre ő azt mondta, hogy ő nem ütötte meg a másikat. Mondtam, hogy de igen, még pedig a szemem láttára. Letagadta. Őszintén. Egyszerűen nem mert belegondolni abba, hogy ekkora hülyeséget csinált. A céloom ezzel a történettel nem az, hogy botránkozzunk ezen az emberen, hanem az, hogy lássuk be: a bűneink annyira kínosak, megmagyarázhatatlanok, hogy teljes erővel hitetgetjük magunkat arról, hogy az nem is úgy történt, ahogy. Szülőként mondom: tettem már olyat, ami miatt szénné égtem a gyermekeim előtt. Nem is kevésszer. Bár ne tettem volna. De megtettem. Gyermekeként mondom: tettem olyat a szüleim felé, amit bár ne tettem volna. De megtettem. Lelkészként is követtem el bűnöket a gyülekezetemmel szemben, veletek szemben. Ez borzasztó, de azt gondolom: a legborzasztóbb az lenne, ha önvédelemből ezeket letagadnám. Ha tagadnám ezeket, akkor esélyem sem lenne a kegyelemre. A tagadás, hárítás, maszatolás, kicsinyítés, és mindenféle ilyen elhárító próbálkozások csak nyomorultabbá, bűnösebbé, menthetetlenebbé tesznek.

A megbocsátás csak ott működik, ahol az ember azt két kézzel megragadja.

Most hadd osztom meg veletek a kékkereszt csoportunk múlt heti gondolatait a kegyelemről valamint az annak meg nem becsüléséből következő visszaélésekről:

A kegyelem megfontolás nélkül semmivé lesz.

A kegyelem elfogadása segíti a további bűnök, jellemhibák változását, illetve fordítva is igaz: a bűnök, jellemhibák megvallása segíti a kegyelem befogadását.

A kegyelem teher is, mert felelősségre hív, ezért sokan inkább nem akarják. Egyébként a szeretet is valamennyire teher is.

Aki nem látja meg a bűnét, nem látja tisztán annak mértékét, az nem érti a kegyelmet.

A bűnleplezés a kegyelem eszközévé lehet.

Aki tanítássá, elvvé, rendszerré teszi a kegyelmet és nem történéssé, annak nem ad semmi lelki fejlődést a kegyelem.

Akit a kegyelem nem köt össze Istennel, vagy emberrel, az vissza fog vele élni.

Aki nem adja tovább a kegyelmet, az elveszti.

Aki nem vállalja az Anonim alkoholisták 6. lépését, az a kegyelemmel visszaél. Az Anonim Alkoholisták 6. lépése a következő: „Teljességgel készen álltunk arra, hogy Isten megszabadítson bennünket mind ezektől a jellemhibáktól.” Aki tehát nem áll erre készen, az a kegyelemből egy lelki fejlődést gátló gondolkodásmódot csinál: megszabadult egy lelki tehertől, de a többi bűnét továbbra is csak megúszni akarja.

Aki meg akarja fizetni az árát a kegyelemnek, az nem érti a lényegét.

Aki nem kér a kegyelemből, az kevesebb lesz ez által és nem több. Szegényebb lesz és nem gazdagabb.

Aki nem akar igazán megszabadulni a bűneitől, az vagy nem kér kegyelmet, vagy előbb-utóbb visszaesik.

Bűnbánat nélkül nem éli át a bűnbocsánatot az ember.

Aki közösségi fegyelem nélkül akar közösségi tag lenni, az kívül marad a közösség kegyelméből.

Akinek az a logikája: ha a jót nem tudom tenni, akkor legalább valamit csináljak, az végül valami rosszat fog csinálni!

A másik ember felé abban vagyunk a legkegyetlenebbek, amikben a saját kísértésünket, vagy bűnünket ismerjük fel.

Aki a kegyelemmel visszaél, az végül bűnbe esik vissza.

Aki a kegyelem előtti állapotot akarja, vagy sírja vissza, az szükségképpen visszaesik. (Valójában mindig is abban a világban volt otthon.)

A kegyelem felelősség.

A kegyelem az Úr Jézus Krisztustól ered.

A kegyelem megkapása nem feltétlenül eredeztethető vissza konkrét személyre, alakra, lehet például csak úgy titokzatosan magától jövő (isteni).

A kegyelemből visszaélés büntetést von maga után.

Aki visszaél a kegyelemmel, az nem fogta fel, hogy mekkora kegyelemben részesült.

A kegyelemmel való jó éléshez becsületesnek kell lenni.

A kegyelemmel visszaélőben túlteng az önbizalom: „Nekem minden jár, másnak viszont semmi.”

Visszaél a kegyelemmel, aki nem kér belőle.

Nem helyes a kegyelmet kapott embernek az önbizalma visszanyerése érdekében más bűnös emberekhez képest magát jónak, vagy jobbnak látni.

A megúszás nem kegyelem, hanem annak teljes félreértése és azzal való visszaélés.

Most ezek után a gondolatok után térjünk oda vissza, hogy történetünkben van egy ember, aki béna. Az ókor gondolkodásmódja szerint a bűnei miatt, esetleg más bűne miatt Isten büntetését vélték rajta beteljesedni. Úgy vélték: nincs benne a kegyelemben. Ő maga is úgy

Tatabánya-Óvárosi Református Gyülekezet

érezte. Hogy ezt mely bűneivel hozta összefüggésbe, nem tudjuk, mindenestere ő nem botlásnak érzékelte azt, vagy azokat. Az érdekes azonban az, hogy Jézusban a barátai által azt a lehetőséget látta meg, hogy Isten megkönyörüljön rajta. Ezért igyekezett vele találkozni. Egészen bizonyos, hogy a testi gyógyulását remélte a fantasztikus hírű Jézussal való találkozásból, de abból, hogy Jézus a bűneit bocsátotta meg, arra következtethetünk, hogy a szíve is beteg volt.

Testvéreim, a mai ember erre könnyen azt mondaná, hogy valójában kóros büntudata lehetett szegénynek, és Jézusnak azt kellett volna mondania: nem a te hibád! Az lett volna az igazi feloldozás, kegyelem! De Jézus nem ezt tette. Miért? Talán még ő is azt hitte akkoriban, hogy biztosan Isten büntetése van rajta? Nyilván nem. De akkor miért nem hívta őt arra a felszabadult életre, ahol nincs szenvedés és nincs hamis büntudat? Hiszen ma erre hívják az embereket a lélekgyógyászok, vagy legalábbis ezt remélik az emberek, hogy a lélekgyógyászok ezt adják.

Most nagyon furcsán fogalmazok: Hamis büntudat valóban van, de főleg büntudat alig. Hamis büntudat van, vagyis olyan, amikor valaki például más helyett érez szégyent, vagy más dolog helyett érez szégyent, mint ami miatt kellene, de a szégyenérzeteink valójában szinte mindig nagyon is jól jeleznek arról, hogy nagy baj van bennünk és körülöttünk. Valamit rendbe kell tenni. Valami fáj. A bűn valahol megtörtént, és a következménye kikerülhetetlen. És ez a büntudat a kegyelem felé fordíthatja az embert.

Tételezzük fel, hogy ennek a bénának nem voltak nagyobb bűnei, mint másoknak. Jézus tehát mai, modern szemlélettel odament volna és meggyógyítja, de csak ennyi. Mi történt volna? A beteg teste meggyógyult volna, de a lelke továbbra is meggyötört lett volna, és nem tudta volna, hogy hogyan is tovább, mert a súlyos betegeknek nagyon érdekes, hogy két probléma szokott lenni: az egyik a múlt, annak a története, hogy beteg lett az illető, hogy ami történt, az tragédia. A másik probléma a súlyos betegeknek a meggyógyult állapot, mert ami történni fog: félelmetes. Az élet vajon mehet majd ugyanúgy tovább, ahogyan eddig ment, és ami ide vezetett? Aligha! Kórházi lelkigondozóként mondom: nem csak abban van igazság, hogy bár a kórházban gyógyítanak, de azért az ember otthon gyógyul meg, hanem az is sokszor igaz, hogy éppen az otthon tesz beteggé. Ha a beteg visszakerül a betegítő otthonába: megint bajban lesz. Komoly probléma és teher az a kihívás, ami a kórház után jön, hogy akkor most mi legyen? Mi is a jó? Képzelnék csak el, ha Jézus a történetünkben végül is más emberekhez képest egy több évvel, évtizeddel való lemaradt állapotú életre gyógyította volna meg a bénát, ahol a test már egészséges, de nincs vagyon, nincs kézügyesség, nincs esélyegyenlőség, nincs teljes család, akkor az milyen lett volna? Az illető nyilván vagy élete végéig morfondírozhatott volna a múltján, vagy pedig egy életen át dolgozhatott volna teljes erejével azért, hogy elemi erejű erőfeszítései árán is csak szegényebben éljen, mint a kortársai. Jézus az ő életében így az lett volna, aki feltűnt, egy nagyot segített és eltűnt, aztán ezzel csinált egy csomó más problémát.

Jézus azonban mást tett. Azt látta, hogy akár valóban komoly bűnei voltak ennek az embernek, akár csak komoly lelki gyötrelmei, mégis a bűnbocsánat meghirdetésére volt szüksége. Bűnbocsánat meghirdetésére. Nem arra, hogy „nem a te hibád volt”. Nem arra, hogy „szegény barátom, te áldozat voltál”. Ez az ember a szenvedésében formálódott, és deformálódott. A mai átlagember meg szokta előlegezni, hogy mivel az ilyen ember nem bűnösebb, mint mi, ezért nem kell neki bűnbocsánat, biztos tiszta a lelkiismerete. Pedig nem. Pontosan ugyanúgy nem tiszta a lelkiismerete, mint a többi egészségesnek, akiknek szintén

szükségük van a mindennapi bocsánatra, hogy íze legyen a kenyérnek, hogy le ne bénuljon a maga bűneivel és mások bűneivel teli világban. Attól, hogy valaki szegény, hogy beteg, hogy nő, hogy gyermek, hogy iskolázatlan, hogy néger, hogy homoszexuális, hogy menekült, hogy szenved, még ugyanúgy bűnbocsánatra és kegyelemre van szüksége, mint mindenkinek. És ezt kegyetlenül nem adjuk meg akkor, amikor csak sajnálkozunk felettük. Lehet, hogy jóakaratból, de akkor is haszontalanul. Ezzel szemben Jézus tehát meghirdeti a bűnbocsánatot. Méghozzá úgy, hogy „gyermekem, megbocsáttattak a te bűneid”. „Gyermekem”. Ez egy kedves ölelés. Az egész lényével, annak szeretetével teszi. Valami ilyesmi volt az is, amikor úgy 15 éve egy görögkatolikus néni kérte még az akkori tatabányai „Szanyiban”, hogy áldjam meg, és én spontán módon hirtelen időt kértem. Kérdezte, hogy miért. Mondtam, hogy azért, hogy amikor megáldom, a szívem teljes szeretetével szeressem. Erre mindketten elkezdtünk sírni. Tényleg áldás lett aztán az áldás.

Jézus meghirdeti az Isten bocsánatát ennek az embernek, és utána meggyógyítja a testét is. Ahogyan azt már mondtam, innentől társadalmilag komoly lemaradással élhette ez az ember az életét. Azonban Jézus azt mondta neki: Kelj fel, vedd az ágyad, és menj haza!

Testvéreim! Jézus szavai alapján végül még egy fontos teológiai üzenetet szeretnék végül átadni! Azt, hogy Jézus zárómondatának van egy spontán, akkori története, de van egy hosszú távú és mélyebb értelemmel bíró története is. A rövid távú az, hogy Jézus a bénára ráparancsolt, hogy keljen fel, tehát az felkelt, aztán Jézus kérte, hogy vegye fel az ágyát is, tehát az felvette, és végül Jézus arra utasította, hogy menjen haza, tehát az hazament. Ezzel gyakorlatilag kiderült, hogy máris tud dolgozni, munkát végezni, és hogy a családjában újra teljes lehet az élete. De mélyebb olvasatban ez az ember élete végéig forgathatta a szívében Jézus szavait, amivel őt a bűnbocsánat és a gyógyítás által a teljes életre hívta:

először is azt kérte, hogy keljen fel a bénultságából. Testvéreim! Rengetegszer van, hogy a bűn miatt lebénulunk. Lebénulunk a jót mondani, tenni, érezni. Hogy csak 1 példát hozzak rá: hány ember lassul le szinte a bénultságig valamilyen bűne után, amivel magát bünteti, s közben meg nem teszi azt, amit kellene, vagyis sem magával nem tesz jót, sem pedig másokkal. Ebben nincsen kegyelem. Ez kegyetlenség. Magammal szemben is és mással szemben is. Az igazi kegyelem a bénultságból talpra állít. Kelj fel!

Aztán másodszor Jézus azt kéri: Vedd az ágyadat! Jézus cselekvésre hív! A bűnből való szabadulás milyen jó dolgok cselekvésére szabadított fel már minket? Hiszen e nélkül a bűnbocsánatból nem lesz kegyelem! A kegyelem történés és nem csupán statikus állapot. Isten hűsége hozzánk, bűnösökhöz abban van, hogy a folyamatos változásban is hű. És nem abban, hogy semmi sem változik. Egy jó szülő is éppen abban hű a gyermekéhez, hogy minden változások közepette lehet rá számítani. De jaj, annak a szülőnek, aki a kapcsolatát kőbe véste a gyermekével, és valamilyen torz függőséggé fajul így a kapcsolatuk, ahol a gyermek örök kisgyermek marad. A kegyelem dinamikus. A hűség változások próbája között marad hűség. Vajon a kegyelem milyen változásra szabadított fel minket, mai ígéhallgatókat? Sőt! Milyen felelősségre? Milyen teherhordozásra? Vedd az ágyadat! Vedd fel azt, ami eddig lehúzott, vagy ami eddig a megszokott otthonod volt, de most már nem lehet az. Lépj előre, és vállald súlyt!

És végül Jézus haza küld. Ez egyfelől jelenti a közösségi-társadalmi-szociális rehabilitációt, azt, hogy kegyelmet kapottként ott a helyem, ott kell naponta helyt állnom. De az is érdekes, hogy vajon ennek a bénának a gyógyulása után mit jelentett a „hazamenetel” kifejezés? Mi lett az otthona? Hiszen Jézus a gyermekének hívta, és innentől már talán ez volt a legerősebb kötés.

Tatabánya-Ovárosi Református Gyülekezet

Hamar László lelkész

Elhangzott 2024. június 16-án

Az is lehet, hogy ennek az embernek később a Jézus-követőkkel volt hittestvéri kapcsolata, és a gyülekezete volt a nagy családja, mint amilyen nekem is és nekünk is. Hova megyek haza? Hol vagyok otthon? Isten házában? Vagy imádságban? Vagy hitközösségben? Hova küld az Isten haza? Hol van a helyem? Hol van a testem és a lelkem otthona? Komoly kérdések ezek és nem szabad rá gyorsan felelni.

Istentiszteleteinken, vagy bibliaóráinkon, öreg ifjúsági alkalmainkon, vagy a kékkereszt alkalmainkon némelyekkel akár több, mint 2 évtizede hetente 1-2 órára találkozom. Ha egyszer ezekre az alkalmaikra egyszer már nem haza megyek, az rég rossz. Hova megyek haza? Jézus haza küld. Ez lehet, hogy az évek-évtizedek alatt a jelentésében ugyanúgy módosul, mint az, hogy mit is jelent felkelni, vagy felvenni azt az ágyat, ami a korábbi biztonságos keret volt. Az egyszeri nagy megtéréseknél az egyes minket érő isteni üzeneteknek érdekes módon idővel van egy mélyebb értelmű, másik olvasata is. Ezek nagyon érdekesek és érdemes ezeket egymással megosztanunk.

Testvéreim! Összefoglalóan mondom: a mai igehirdetésemben arra szerettem volna felhívni a figyelmet, hogy Jézus kegyelmet hirdetett meg egy bénának, akinek ettől az élete gyökeres fordulatot vehetett. Életünkben a kegyelemmel jól élni kardinális kérdés. Aki nem jól él a kegyelemmel, az azt hiszi: botlásokkal élve teljes életet él, de valójában nem teljes életet él. Az a teljes élet valójában, amelyik Istentől indul, Isten vezetésével halad előre és Istenhez érkezik. Ezt csak Jézus követőiként és az ő kegyelmét megragadva valósíthatjuk meg. Úgy legyen! Ámen.